

استقرار نظام های نوین برنامه ریزی،

بهبود عملکرد و نظارت راهبردی

اصل ۸ از اصول اساسی آمارهای رسمی

برقراری هماهنگی بین مؤسسات آماری یک کشور
برای تحقق نظام آماری هماهنگ، منجم و کارآمد،
امری ضروری است.

وظایف مرتبط با نظام آماری

نظام آماری مجموعه‌ی دستگاه‌ها و نهادهای درگیر در فعالیتهای آماری، وظایف و فعالیت‌های هریک از اجزای نظام آماری کشور، روابط درونی و بیرونی آنها بایکدیگر، اصول، قوانین و مقررات حاکم بروظایف و روابط آماری را در برمی‌گیرد. ساختار مدیریتی نظام آماری کشور متشکل از: مجلس شورای اسلامی، هیئت وزیران، شورای عالی آمار، کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار، مرکز آمار ایران و کمیته‌های آماری بخشی است. فلسفه‌ی وجودی مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران در نظام آماری کشور ناشی از آن است که مشارکت این دو نهاد در صورت لزوم و موارد خاص و فوق‌العاده، با تصمیم‌گیری و تصویب قوانین و مقررات ناظر بر فعالیتهای آماری در نظام آماری کشور پیش‌بینی شده باشد. در این راستا بخشنامه‌ی ۵۴۱۵۴/۱۶۸۶۱۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ از سوی معاون اول رئیس‌جمهور به کلیه‌ی وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیر دولتی به شرح ذیل ابلاغ گردید:

در اجرای مواد (۸) و (۹) قانون مرکز آمار ایران - مصوب ۱۳۵۳- و ایفای اثربخش و کارآمد نقش مرجعیت آمارهای رسمی کشور، بهبود ارتباط امور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و پژوهش با نظام آماری کشور و تولید آمارهای مورد نیاز برنامه‌های توسعه و دیگر اسناد بالادستی، استقرار روش‌های ثبتي مبنا و تسريع در رفع موانع روزآمدسازی نظام آماری کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیر دولتی موظفند هر نوع ریزداده و اطلاعات آماری مورد نیاز را بدون مطالبه مابه‌ازا و در سریع‌ترین زمان ممکن در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این بخشنامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه‌های مذکور می‌باشد و مرکز آمار ایران موظف است هر شش ماه یک بار گزارش پیشرفت کار نظام آمارهای ثبتي مبنا و اجرای این بخشنامه را به هیئت وزیران ارائه نماید.

در این زمینه صدور بخشنامه رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور به شماره ۱۷۴۶۷۶۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۹ مبنی بر همکاری دستگاه‌های اجرایی کشور با مرکز آمار ایران در تدوین برنامه ملی آمار کشور و تسريع در رفع موانع و مشکلات نوین سازی نظام آماری کشور نیز حائز اهمیت بسیار بود.

شورای عالی آمار

وظایف شورای عالی آمار به عنوان مهم‌ترین مرجع سیاستگذاری و هماهنگ‌کننده فعالیت‌های آماری در زمینه تأمین نیازهای آماری کشور و رفع مشکلات و نارسایی‌های گسترده تولید آمارهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در قانون مصوب ۱۳۵۳ مرکز آمار ایران

مورد تأکید قرار گرفته است. این شورا به منظور انجام وظایف خود در سال ۱۳۹۶ در مجموع دو جلسه برگزار نموده است. که اهم مصوبات جلسات ۵۵ و ۵۶ شورای عالی آمار به شرح ذیل می باشد:

• در اجرای بند ب ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، مبنی بر تهیه برنامه ملی آمار کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰) و با هدف گذار نظام آماری ایران از سنتی به مدرن با رویکرد ثبتي مبنا، "نظام تهیه و تدوین برنامه ملی آمار ۱۳۹۶-۱۴۰۰" تصویب و مقرر گردید، مرکز آمار ایران با مشارکت دستگاه های اجرایی با رعایت جهت گیری های کلی که در ادامه اشاره خواهد شد، اقدام نماید.

• مقرر شد، "کمیته آمار و اطلاعات بخش خصوصی" با ترکیب اعضا و شرح وظایف زیر برای مدت آزمایشی ۲ سال تشکیل گردد.

ترکیب اعضا:

۱. معاون اقتصادی اتاق ایران (رئیس کمیته)
۲. مدیر مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (دبیر کمیته)
۳. مدیر واحد آمار و اطلاعات اتاق تعاون ایران
۴. مدیر واحد آمار و اطلاعات اتاق اصناف ایران
۵. نماینده دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی کشور
۶. نماینده دبیرخانه مشترک اتاق های سه گانه بازرگانی، تعاون و اصناف
۷. مدیر کل مربوطه از مدیریت های موضوعی مرکز آمار ایران
۸. نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی (به عنوان نماینده رئیس شورای گفتگو)
۹. یک نفر عضو هیئت علمی رشته آمار از دانشگاه های کشور به انتخاب رئیس کمیته
۱۰. نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت
۱۱. نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۱۲. نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور
۱۳. نماینده مرکز مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران

شرح وظایف:

- تشکیل گروه های کاری تخصصی
- شناسایی تنگناها و مشکلات آماری موجود بخش
- شناسایی امکانات آماری بخش
- شناسایی آمارهای مورد نیاز برای توسعه بخش

- مطالعه و پیشنهاد تعاریف و مفاهیم کاربردی در فعالیتهای آماری بخش
- نظارت بر به کارگیری استانداردها، طبقه‌بندی‌ها و تعاریف و مفاهیم آماری مرکز آمار ایران در فعالیتهای آماری اتاق‌ها
- شناسایی اقلام آماری موجود و مورد نیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در کشور
- تدوین گزارش تحلیلی وضع موجود فعالیتهای آماری بخش و ارائه به مراجع ذیربط
- پیشنهاد و ارائه اقلام و شاخص‌های آماری مورد نیاز ماده ۶ قانون بهبود مستمر کسب و کار به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛

- نظارت در پیاده‌سازی و استقرار نظام ثبت‌های آماری ایران (ایران استارز) در اتاق‌های سه‌گانه با همکاری با مرکز آمار ایران

- ارائه تمهیدات لازم برای ایجاد پایگاه اطلاعات آماری بخش و هماهنگی برای اتصال این پایگاه به شبکه ملی آمار کشور
- تمهیدات لازم برای تسهیل اطلاع‌رسانی و ارائه آمارهای تولید شده بخش به کاربران آمار

پیشنهاد اجرای طرح‌های آماری مورد نیاز پس از تأیید شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و تحت نظارت نظام آماری کشور

• پیگیری اجرای مصوبات شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در زمینه فعالیتهای آماری

• پیگیری اجرای مصوبات شورای عالی آمار مرتبط با فعالیتهای آماری بخش خصوصی کشور

• سند سطح ۲ برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶ تحت عنوان "راهنمای کلان نظام آماری کشور ۱۴۰۰-۱۳۹۶" مشتمل بر چشم‌انداز، مأموریت و راهبردها کلان نظام آماری کشور که در ادامه اشاره خواهد شد نیز به تصویب این شورا رسید

• مدیران کل آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی شامل: وزارت نیرو، وزارت راه و شهرسازی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات و معاونان سازمان ثبت احوال کشور و شرکت پست جمهوری اسلامی ایران و دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به پیشنهاد دبیر شورای عالی آمار و تأیید رییس شورای عالی آمار با حق رأی به اعضای کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار اضافه شده و معاونان برنامه‌ریزی دستگاه‌های اجرایی فوق‌الاشاره و رییس سازمان ثبت احوال کشور و مدیر عامل شرکت پست جمهوری اسلامی ایران حسب مورد به عنوان عضو مدعو در جلسات شورای عالی آمار حضور یابند

• پیشنهاد "اختصاص ۱۰۰ امتیاز از ۱۰۰۰ امتیاز شاخص‌های عمومی ارزیابی عملکرد ۱۳۹۶ دستگاه‌های اجرایی (سطح ملی) به انجام تکالیف دستگاه‌های اجرایی در تهیه و اجرای برنامه ملی آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶) با ارزیابی مرکز آمار ایران، در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مورد بررسی قرار گرفت و سپس به شورای عالی آمار ارائه شد

کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار

بر اساس ماده ۶ "آیین نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار"، کمیسیون تخصصی، به عنوان بازوی کارشناسی و مشورتی شورای عالی آمار، به منظور بررسی تخصصی برنامه ها و طرح های مربوط به فعالیت های آماری کشور که از سوی کمیته های آمار بخشی و شورای عالی آمار ارجاع می شود، تشکیل می گردد. این کمیسیون در سال ۱۳۹۶، دو جلسه برگزار نموده که اهم مصوبات بشرح ذیل است:

- مقرر شد دو عضو غیر ثابت و یک عضو ناظر به مدت دو سال در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار با توجه به فعال بودن دستگاه های اجرایی در امر نظام آماری کشور به پیشنهاد دبیرخانه شورای عالی آمار در شورای عالی آمار ایران به تصویب برسد.
- پیش نویس نظام تهیه و تدوین برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶ به تایید اعضای کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار رسید.
- سهم اعتبارات فعالیت های آماری کشور از کل اعتبارات (به جز حقوق و مزایای پرسنل) مشخص شده و به صورت متمرکز زیر نظر شورای عالی آمار هزینه شود.
- مرکز آمار ایران به عنوان دبیرخانه شورای عالی آمار و بر اساس وظایف خود، در مقاطع تخصیص اعتبارات، گزارش عملکرد دستگاه های اجرایی کشور در اجرای احکام و برنامه ملی آمار کشور و مصوبات شورای عالی آمار را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نماید و به تناسب عملکرد دستگاه های اجرایی، پیشنهاد عدم تخصیص ۴٪ از کل اعتبارات دستگاه های اجرایی را مستقیماً به رییس سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نماید.
- تشکیل کمیته عالی نظارت بر اجرای مصوبات شورای عالی آمار رای نیابد و تاکید شد مرکز آمار ایران به عنوان مرجع و دبیرخانه شورای عالی آمار، گزارش نظارتی از اجرای احکام و برنامه ملی آمار کشور و مصوبات شورای عالی آمار را مستقیماً به دستگاه های نظارتی اعلام نماید.

دبیرخانه شورای عالی آمار

وظیفه دبیرخانه شورای عالی آمار بر اساس ماده یک "آیین نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار" (مصوب جلسه ۱۳۸۲/۳/۱۷ شورای عالی آمار) بر عهده مرکز آمار ایران قرار دارد. دبیرخانه شورای عالی آمار در سال ۱۳۹۶، جهت تدوین برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶ اقداماتی به شرح ذیل انجام داده است:

- مدیریت در برگزاری جلسات شورای عالی آمار، کمیسیون تخصصی و کمیته های آمار بخشی، تدوین آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی و ارزیابی عملکرد کمیته های آمار بخشی

- اطلاع رسانی اخبار و رویدادهای مرتبط با نظام آماری به کمیته‌های آمار بخشی و مجموعه نظام اداری کشور از طریق درگاه ملی آمار، زیر سایت دبیرخانه شورای عالی آمار^۱
- ایجاد هماهنگی در تهیه و تدوین پیش‌نویس چشم‌انداز، مأموریت و عناصر استراتژیک برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶
- مطالعه و بررسی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها به منظور اتخاذ تدابیر لازم جهت تدوین برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶
- سازماندهی و ایجاد هماهنگی بین ستاد تدوین، شورای تلفیق و کارگروه‌ها برنامه در تهیه و تدوین برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶

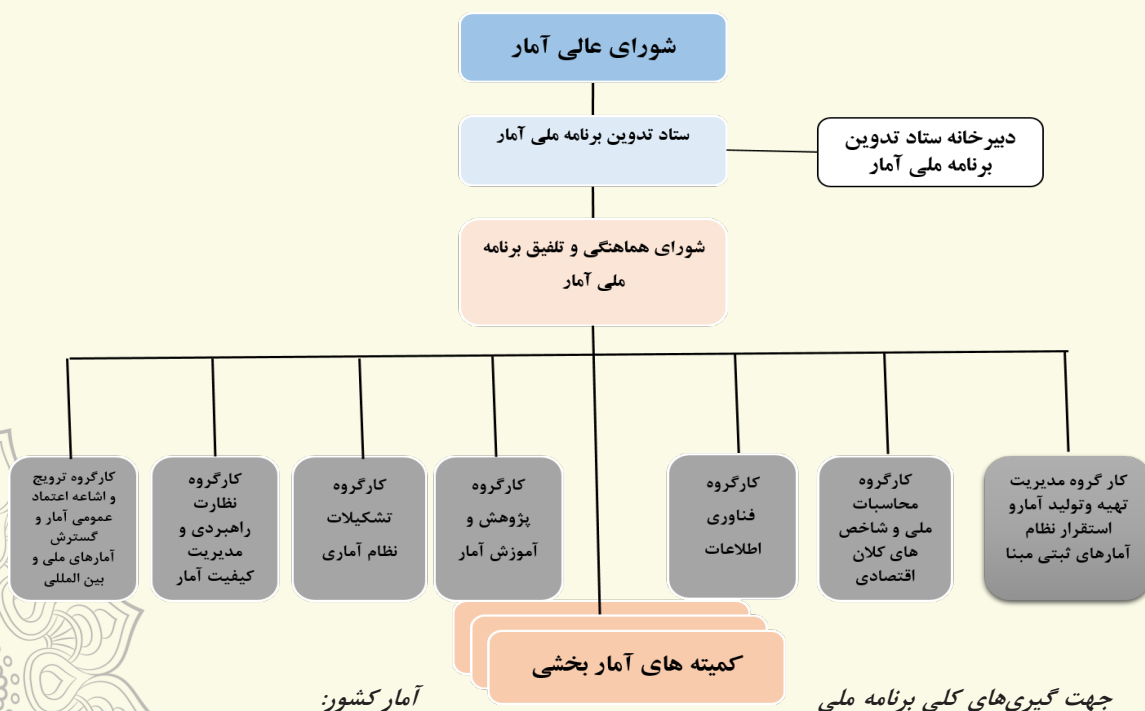
کمیته‌های آمار بخشی

به منظور ساماندهی فعالیت‌های آماری، انعکاس مشکلات وضعیت موجود و نیازهای آماری در ۲۹ دستگاه اجرایی کشور کمیته‌های آمار بخشی سازماندهی شده‌اند. بدین منظور کمیته‌های آمار بخشی در سال ۱۳۹۶ با برگزاری مجموعاً ۵۴ جلسه علاوه بر انجام فعالیت‌های جاری اقدام به تهیه برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶ در حوزه مرتبط نمودند. در این میان کمیته آمارهای "علوم، تحقیقات و فناوری" مستقر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، کمیته‌های آمارهای "جمعیت" مستقر در مرکز آمار ایران و "جهاد کشاورزی" مستقر در وزارت جهاد کشاورزی فعالیت بیشتری نسبت به سایر کمیته‌های آمار بخشی داشته‌اند. لازم به توضیح است جهت هماهنگی، تعامل و تبادل اطلاعات در ارتباط با تدوین برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶ کارشناسانی از مرکز آمار ایران به آن کمیته‌ها اعزام شدند.

تهیه و تدوین برنامه ملی آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

در اجرای ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، مرکز آمار ایران مکلف گردید با همکاری دستگاه‌های اجرایی کشور برنامه ملی آمار را تهیه نماید و به تصویب شورای عالی آمار برساند، در همین راستا نظام تهیه و تدوین برنامه ملی آمار و جهت‌گیری‌های کلی آن در خرداد ماه سال ۹۶ به تصویب شورای عالی آمار رسید. در این خصوص کارگروه‌های برنامه و کمیته‌های آمار بخشی اقدام به تهیه پیش‌نویس برنامه عملیاتی شامل: شاخص‌های آماری، سامانه‌های اطلاعاتی و طرح‌های آماری موردنیاز مجموعه خود در چارچوب جهت‌گیری‌های کلی برنامه پرداختند. در این میان ضمن آسیب‌شناسی برنامه‌های ملی آمار اول و دوم، چشم‌انداز، مأموریت و راهبردهای کلان در ۱۴ بند با رعایت گذار از نظام سنتی به نظام مدرن که در آن تولید آمار از روش ثبتي به حداکثر توان آماری کشور می‌رسد و مدیریت منسجم و پویایی در نظام آماری استقرار می‌یابد، مورد تصویب شورای عالی آمار قرار گرفت و کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور با نگاه عملیاتی به تهیه برنامه پنج ساله حوزه فعالیت خود با تضمین برآورد بودجه و اعتبار مورد نیاز پرداختند.

نمودار ۱-نظام تهیه و تدوین برنامه ملی آمار کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰)

۱. ایجاد نظام نوین آمارهای ثبتی مبنا با هدف کاهش چشمگیر هزینه‌های تولید و بار پاسخگویی
۲. بازنگری در قوانین و مقررات متناسب با الزامات نظام آماری مدرن و حاکمیتی بودن امر آمار
۳. باز مهندسی ساختار، وظایف و مدیریت نظام آماری کشور
۴. توسعه نظام مدیریت کیفیت آمارهای رسمی با هدف تهیه و انتشار آمارهای با کیفیت
۵. توسعه فناوری‌های نوین به منظور توسعه شبکه ملی آمار و پایگاه اطلاعات آماری کشور به عنوان پنجره واحد ارائه آمارهای رسمی کشور همگام با الزامات و سیاست‌های دولت الکترونیک
۶. نهادینه کردن اصول بنیادین ده گانه آمار رسمی و اصل جریان یکطرفه ریز داده‌ها به مرکز آمار ایران
۷. ارتقای آگاهی و اعتماد عمومی به آمارهای رسمی و افزایش سرمایه اجتماعی در این زمینه
۸. ظرفیت‌سازی و توانمندسازی منابع انسانی نظام آماری کشور
۹. اجرای کامل قوانین و مقررات نظام آماری و نظارت و ارزیابی مستمر تحقق اهداف برنامه ملی آمار و استقرار نظام نوین آماری در کشور
۱۰. ایجاد نظام متمرکز توزیع و تخصیص اعتبارات فعالیت‌ها و طرح‌های آماری در کشور
۱۱. ترویج و اشاعه کاربرد و تفسیر صحیح آمارهای رسمی در بین سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و محققین

چشم انداز نظام آماری کشور در افق ۱۴۰۴:

" نظامی یکپارچه ، پاسخگو، مورد اعتماد عموم مردم و متخصصان، تأمین کننده آمارهای رسمی با کیفیت و پیشرو در آسیا "

مأموریت نظام آماری کشور

" تولید و انتشار آمارهای رسمی مورد نیاز ذینفعان داخلی و بین المللی با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و بکارگیری فناوری ها و روش های مدرن به ویژه ثبتی مبنا "

راهبردهای کلان نظام آماری کشور:

۱. اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با نظام آماری کشور به منظوری یکپارچه سازی، ساماندهی و رفع موازی کاری در تولید و ارائه آمارهای رسمی، ایفای نقش مرجعیت آمار، توسعه کاربرد آمارهای رسمی در چارچوب ضوابط شورای عالی آمار، پاسخگویی در ارائه اطلاعات و آمار، افزایش اعتماد کاربران و کاهش بار پاسخگویی و تقسیم کار تولید آمار با هدف جلوگیری از تولید آمارهای چندگانه

۲. تصویب قوانین و مقررات تضمین کننده جریان یکطرفه ریز داده های اداری مورد نیاز نظام جامع ثبت های آماری ایران به مرکز آمار ایران

۳. اصلاح تشکیلات و وظایف ارکان نظام آماری، تقویت و توسعه ظرفیت های منابع انسانی در حوزه آمار دستگاه های اجرایی و حضور در عرصه بین الملل در جهت افزایش کارایی و اثر بخشی آن و استفاده حداکثری از ظرفیت شورای عالی آمار و کمیته های آماربخشی در مدرن سازی نظام آماری کشور

۴. ایجاد یکپارچگی و تمرکز در توزیع و تخصیص اعتبارات سالیانه طرح ها و فعالیت های آماری کشور مبتنی بر مصوبات شورای عالی آمار

۵. کاهش تدریجی آمارگیری های سنتی و جایگزینی آن با آمارهای ثبتی مبنا

۶. تأمین، توسعه و استقرار زیر ساخت های فناوری در راستای مدرن سازی نظام آماری و تأکید بر پیاده سازی نظام جامع ثبت های آماری ایران

۷. پیاده سازی نظام مدیریت کیفیت و رعایت استانداردهای آماری در پاسخگویی به تقاضاهای آماری

۸. نظام مند کردن انتشار و اطلاع رسانی آمارهای رسمی در سطح ملی و بین المللی مطابق مصوبات شورای عالی آمار با استفاده از فناوری های نوین و ساماندهی، تهیه و رعایت تقویم انتشاراتی آمارهای رسمی کشور

۹. ساماندهی و گسترش استفاده از ظرفیت دستگاه‌های اجرایی و رسانه‌های جمعی به ویژه رسانه ملی به منظور ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری و افزایش سرمایه اجتماعی

۱۰. گسترش ارائه تحلیل‌های آماری با هدف ارتقای سواد آماری و اعتماد سازی عمومی

۱۱. ساماندهی و توسعه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در انجام فعالیت‌های آماری

۱۲. تقویت مدیریت ارتباط با ذینفعان آمار

۱۳. توسعه کمی و کیفی ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری کشور

۱۴. نظارت، پایش و ارزیابی مستمر نظام آماری کشور در راستای اجرای برنامه ملی آمار

تشخیص صلاحیت مشاوران آماری

تاریخچه فعالیت تشخیص صلاحیت، تمدید، ارتقا رتبه و صدور گواهی‌نامه فعالیت آماری در مرکز آمار ایران به سال ۱۳۸۳ برمی‌گردد که پس از تصویب آیین نامه تشخیص صلاحیت به شماره ۲۰۶۳۷۵/ت/۲۸۴۳۷ مورخ ۸۳/۴/۲۳ توسط هیئت محترم وزیران و تفویض اختیار تشخیص صلاحیت مشاوران در رشته خدمات مطالعات آماری طی نامه شماره ۱۰۳۷۱۳/۱۰۱ مورخ ۸۳/۶/۸ انجام شد و پس از آن طی آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار، موضوع اطلاع‌رسانی شد. در حال حاضر مرکز آمار ایران در ۴ تخصص آمارهای اقتصادی اجتماعی خانوار، آمارهای کشاورزی، آمارهای صنعت و معدن و زیربنایی و آمارهای خدمات گواهی نامه فعالیت صادر می‌نماید بیش از ۱۱۰ شرکت و ۱۰ نفر کارشناس آماری در سطح کشور با مجوز مرکز آمار ایران فعالیت آماری انجام می‌دهند بطوری که بسیاری از طرح‌های آماری مربوط به معاونت آمار و اطلاعات استان‌ها با همکاری شرکت‌های آماری دارای گواهی‌نامه فعالیت آماری انجام می‌شود. علاوه بر آن شرکت‌های آماری با نظارت مرکز آمار ایران طرح‌های آماری مهم دیگری را در سطح کشور و برخی از استان‌ها به انجام رسانده‌اند که اهم آن‌ها به شرح زیر می‌باشد:

- انجام طرح تردد شماری در سراسر کشور
 - طرح مسکن روستایی
 - نیازسنجی بازار دخانیات (بصورت سالیانه و کشوری)
 - تحقیقات باراز کالا و خدمات در مراکز استان‌ها و شهرهای با بیش از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت
 - بهنگام‌سازی نقشه‌های آماری
 - بهنگام‌سازی کدپستی ۱۰ رقمی
 - اجرای بسیاری از طرح‌های آماری که بصورت مستمر، سالیانه و یا فصلی در دستور کار مرکز آمار ایران قرار دارد
- لازم به ذکر است که در حال حاضر در هر استان حداقل یک شرکت آماری و حداکثر ۳۰ شرکت آماری (تهران) با مجوز و نظارت مستقیم مرکز آمار ایران فعالیت می‌کنند. فعالیت‌هایی که در سال ۱۳۹۶ انجام شده است به شرح زیر می‌باشد:

• صدور گواهی نامه جدید شرکت آماری:

- ۲ شرکت آماری

• تمدید اعتبار گواهی نامه فعالیت آماری:

- ۲۲ شرکت آماری

- ۴ نفر شخص حقیقی

• ارتقاء رتبه گواهی نامه فعالیت آماری:

- ۱ شرکت آماری

- لازم به ذکر است با توجه به اینکه طبق ماده ۲۴ آیین نامه خرید خدمات مشاوره ، خرید خدمات مشاوره از اشخاص حقیقی تا سقف معاملات متوسط با تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف وی، مجاز می باشد، لذا بررسی صلاحیت و صدور گواهی نامه صلاحیت برای اشخاص حقیقی توسط مرکز از سال ۱۳۹۶ صورت نمی پذیرد.

• مکاتبه با اشخاص حقیقی و حقوقی جهت رفع موارد نقص مدارک ارسالی

• مکاتبه با دستگاه های اجرایی جهت واگذاری اجرای طرح های آماری، تحقیقات بازار و نظرسنجی به شرکت های آماری دارای گواهی نامه فعالیت آماری

• مکاتبه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی ۳۱ استان کشور

• مکاتبه موردی با دستگاه های اجرایی و درخواست واگذاری اجرای طرح های آماری فقط به شرکت های آماری دارای گواهی نامه فعالیت از مرکز آمار ایران (شرکت پست جمهوری اسلامی ایران و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و ...)

• مکاتبه با دستگاه های اجرایی و ... برای تایید استعلام گواهی نامه شرکت ها و اشخاص

• مشاوره حضوری و تلفنی به متقاضیان حقیقی و حقوقی دریافت گواهی نامه فعالیت آماری

• بهنگام سازی صفحه مربوط به مشاوران آماری به صورت هفتگی در درگاه ملی آمار

• ارسال ماهانه فهرست شرکت های تایید صلاحیت شده در مرکز برای درج در سایت سازمان برنامه و بودجه کشور

طراحی و تدوین برنامه عملیاتی مرکز آمار ایران، پایش و بهبود مدیریت عملکرد

طراحی و تدوین برنامه عملیاتی مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۶ براساس الگویی از برنامه ریزی که شامل سلسله مراتب اهداف، سلسله مراتب برنامه ها (عملیاتی) و سلسله مراتب فعالیت ها بوده تدوین شده است. مراحل و یا گام های طی شده جهت تدوین این برنامه به ترتیب موارد ذیل بوده که توسط کلیه دفاتر و گروه های تخصصی مرکز آمار ایران تدوین شد. در این الگو ابتدا عناوین اهداف کلان این مرکز توسط هیأت ریسه تعیین و به صورت آبشاری برنامه های هر یک از معاونت ها ذیل هر یک از اهداف مرکز و به تبع آن برنامه های دفاتر ذیل برنامه های معاونت و وظایف گروه ها ذیل برنامه های دفاتر با ویژگی های زیر تعیین شد:

• تاریخ شروع وظیفه

- نوع خروجی (محصول)
- شرح خروجی (محصول)
- نوع پیش‌نیاز (ورودی)
- شرح پیش‌نیاز (ورودی)
- نوع سازمان برای دریافت پیش‌نیاز
- دفتر تأمین کننده پیش‌نیاز
- تاریخ دریافت پیش‌نیاز

از ویژگی‌های اصلی این برنامه، محصول محور شدن ۲۱۱۲ وظیفه مربوط به کلیه گروه‌های تخصصی و همچنین توجه به تصریح دقیق پیش‌نیازهای آن‌ها بود.

در راستای فراهم نمودن مکانیسمی برای کنترل، ارزیابی عملکرد برنامه‌ها و گزارش‌دهی مطلوب برای سطوح عالی مدیریت، سامانه‌ای با عنوان "برنامه‌ریزی و پایش عملکرد" توسط این مرکز طراحی و در سال ۹۶ مورد بهره‌برداری قرار گرفت. طی این سال، براساس اجرای مستمر ارزیابی عملکرد دفاتر و گروه‌های تخصصی و براساس گزارشات دوره‌ای پایش عملکرد، موانع پیش‌رو جهت دستیابی به اهداف مرکز شناسایی و ضمن بررسی گزارشات آسیب شناسی؛ نسبت به بهبود فرآیند دسترسی به آن‌ها اقدام شد. همچنین از نتایج این نوع گزارشات در فرآیند ارزشیابی عملکرد کارکنان نیز بهره‌برداری شده است.

تدوین گزارش ارزیابی عملکرد مرکز آمار در بعد شاخص‌های عمومی و اختصاصی دستگاه‌های اجرایی کشور

به منظور عملیاتی نمودن برنامه جامع اصلاح نظام اداری موضوع مصوبه شماره ۱۲۷۶۷۵/ت/۵۰۶۴۲-هـ تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت محترم وزیران، و در اجرای بند (الف) ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی مواد ۸۱ و ۸۲ قانون مدیریت خدمات کشوری (به شماره ۴۴۳۲۷/۴۲۲۵ تاریخ ۱۳۸۹/۱/۱۴) و به منظور استقرار کامل نظام مدیریت عملکرد در دستگاه‌های اجرایی (موضوع دستورالعمل اجرایی شماره ۲۰۰/۲۷۹۱۱ تاریخ ۱۳۸۹/۵/۲۸)، شاخص‌هایی سالانه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود که مبنای ارزیابی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی در قالب ۱۰۰۰ امتیاز می‌باشد. نتایج ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها براساس امتیازات کسب شده به شورای عالی اداری و ریاست محترم جمهور ارائه می‌شود و از دستگاه‌های برتر در جشنواره شهید رجایی تقدیر به عمل می‌آید. در این سال مرکز آمار ایران در راستای تثبیت مرجعیت در نظام آماری کشور و ضمن تعامل، پیگیری و هماهنگی توانست با هماهنگی و پیگیری‌های مستمر، اضافه شدن شاخص "همکاری در اجرای برنامه ملی آمار کشور" را به تأیید سازمان اداری و استخدامی کشور برساند. بر این اساس این مرکز ارزیابی این شاخص را از بین ۹۱ دستگاه اجرایی برای ۶۷ دستگاه در قالب ۲۰ امتیاز و با استفاده از ۳ زیرشاخص تعریف شده ذیل، به انجام رسانید. لازم به ذکر است ارزیابی این شاخص برای ۲۴ دستگاه اجرایی در سال ۱۳۹۶ مصداق نداشت.

جدول ۱- شاخص همکاری در تهیه و اجرای برنامه ملی آمار (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

زیر شاخص	عنوان زیر شاخص	نحوه سنجش	سقف امتیاز
۱	تهیه و ارایه برنامه عملیاتی سطح ۳ برنامه ملی آمار کشور (کمیته های آماربخشی)	مرکز آمار ایران	۸
۲	تشکیل جلسات کمیته آماربخشی دستگاه	مرکز آمار ایران	۵
۳	ارایه ریز داده های مورد نیاز مدرن سازی نظام آماری کشور	مرکز آمار ایران	۷

همچنین از دیگر دستاوردهای مرتبط با این موضوعات نیز می توان به ارزیابی استان های کشور در بعد شاخص های اختصاصی آن ها اشاره کرد. براساس پیگیری های به عمل آمده و همکاری و هماهنگی با سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور، شاخص های مندرج در محور آمار و اطلاعات که یکی از محورهای ارزیابی عملکرد سالانه سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ها است، با پیشنهاد مرکز آمار ایران بازنگری و اصلاح شد. لذا این مرکز برای اولین بار در سال ۹۶ توانست با استفاده از ۵ شاخص و ۲۰ نماگر و در قالب ۹۵ امتیاز نسبت به ارزیابی معاونت آمار و اطلاعات این سازمان ها اقدام نماید.

جدول ۲- شاخص ها و واحد سنجش عملکرد معاونت آمار سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ها

کد شاخص	عناوین شاخص‌ها	مستند قانونی	واحد سنجش	هدف کمی	سقف امتیاز
۷/۱	اجرای به موقع طرح‌های آماری	قانون مرکز آمار ایران	درصد	۱۰۰	۳۰
۷/۲	کیفیت اجرای طرح‌های آماری	برنامه ملی آمار کشور	درصد	۱۰۰	۱۴
۷/۳	گردآوری اطلاعات مورد نیاز حساب‌های منطقه‌ای سال ۱۳۹۵	قانون مرکز آمار ایران	تعداد	۱	۲۵
۷/۴	تهیه‌ی سالنامه‌ی آماری استان سال ۱۳۹۵	وظایف مصوب	تعداد	۱	۱۵
۷/۵	تهیه و به‌هنگام‌سازی فایل جغرافیایی و نقشه‌های شهری و روستایی	وظایف مصوب	درصد	۱۰۰	۱۱
جمع کل شاخص‌ها					۹۵

سایر اقدامات مرتبط با این مبحث نیز به شرح زیر می باشد:

- تدوین و اعلام ۵ شاخص اختصاصی ارزیابی عملکرد مرکز آمار ایران در قالب فرم های مصوب؛
- بستر سازی و پیگیری اجرای برنامه سه ساله اصلاح نظام اداری مرکز آمار ایران؛
- پیگیری، دریافت و تجزیه و تحلیل نتایج ارزیابی عملکرد شاخص های عمومی و اختصاصی سال ۱۳۹۵ در جهت بهبود و رفع موانع؛
- تهیه و تدوین گزارشات ارزیابی عملکرد شاخص های عمومی و اختصاصی سال ۱۳۹۶ مرکز آمار ایران؛
- بارگذاری گزارشات فوق به همراه مدارک و مستندات ذی ربط در سامانه نظام مدیریت عملکرد (تسمنا) و
- شرکت در همایش ملی دفاتر مدیریت عملکرد دستگاه های اجرای در سازمان امور اداری و استخدامی کشور و جلسات هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور.

همکاری و مشارکت در طرح‌های پژوهشی

با همکاری پژوهشکده‌ی آمار، عناوین طرح‌های پژوهشی مورد نیاز در زمینه‌ی آماری، اقتصادی و فناوری اطلاعات، هر سال تعیین و اجرا می‌شود. در سال ۱۳۹۶ نیز ۲۹ طرح پژوهشی با همکاری پژوهشکده‌ی آمار در دستور کار قرار گرفت. عناوین طرح‌های پژوهشی که به پایان رسیده‌اند عبارت‌اند از:

- برآورد تورم پایه در اقتصاد ایران
- تهیه‌ی حساب‌های ملی سلامت سال ۱۳۹۳ و سال ۱۳۹۴
- پیش‌بینی رشد اقتصادی به تفکیک بخش‌های اصلی اقتصاد
- پروفایل سود جمعیتی
- نتایج سرشماری مرتبط با سود جمعیتی
- مطالعه‌ی شاخص‌های جمعیتی اهداف توسعه‌ی پایدار و شناسایی شکاف‌های اطلاعاتی آن
- شناسایی و کنترل خطاهای بی‌پاسخی و اندازه‌گیری در طرح‌های آمارگیری
- بررسی استفاده از روش‌های استنباط و پیش‌گویی بیزی در آمارهای رسمی
- بررسی روند شاخص‌های نیروی کار ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴
- خطاهای رده‌بندی در آمارهای جریان
- مطالعه‌ی پایه‌ی چارچوب همکاری‌های توسعه‌ای سازمان ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰)
- گزارش فنی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵
- برنامه‌ی گذار نظام آماری ایران از سنتی به مدرن با رویکرد ثبتی مبنا

علاوه بر طرح‌های فوق، عناوین طرح‌های پژوهشی که انجام آنها در سال ۱۳۹۶ به پایان نرسیده‌اند عبارت‌اند از:

- محاسبه‌ی حساب آب در سیستم حسابداری اقتصادی-زیست محیطی^۱ (SEEA-water ۲۰۱۲)
- تهیه و تدوین حساب‌های اقتصادی بخش ICT بر اساس چارچوب حساب‌های ملی
- بررسی و تحلیل وضعیت بیکاری در استان‌های کشور
- مطالعه تعیین‌کننده‌های بلا فصل باروری در ایران
- مطالعه ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و سلامت مهاجرین خارجی در ایران
- برآورد امید زندگی در بدو تولد در ایران

۱. System of Enviromental – Economic Accounting for Water

- آمارگیری خانوارهای تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی
- تهیه‌ی حساب کار: مفاهیم، اصول و روش‌ها
- بازنگری روش نمونه‌گیری و گردآوری داده‌ها در آمارگیری هزینه و درآمد خانوار
- ساخت داده‌های هم‌گذاشتی و کاربرد آن در برآورد شاخص‌های جمعیت و سلامت کوچک‌ناحیه‌های استان زنجان
- مادران و ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی و بهداشتی خانوارها
- سازمان ملی آمار در نظام آماری مدرن، ساختارها، ویژگی‌ها و راهکارهای عملیاتی در ایران
- طراحی نظام آمار نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
- طراحی و نظارت بر پیاده‌سازی نظام آمار سازمان امور سینمایی و سمعی و بصری
- ثبت آماری کسب و کار: موضوعات روش‌شناسی
- تهیه و تدوین استانداردهای حفظ و کنترل محرمانگی آمارها در نظام آماری ایران

مقالات برتر کارکنان

مرکز آمار ایران همه ساله با هدف تقویت و ترویج فرهنگ مطالعه و پژوهش و ارتقای کیفیت، به مقالات برتر و واجد شرایط پاداش نقدی اعطا می‌نماید. در سال ۱۳۹۶ تعداد ۱۴ عنوان مقاله از سوی کارشناسان این مرکز به نشریات علمی و همایش‌ها و سمینارهای ملی و منطقه‌ای ارائه گردید که از این تعداد ۱۰ عنوان مقاله واجد شرایط شناخته شد و مورد تشویق قرار گرفت. از میان مقالات ارائه شده در کنفرانس‌ها و همایش‌های داخلی تعداد ۱۱ مقاله که به صورت سخنرانی و پوستر ارائه شده بود، مورد تشویق قرار گرفت. علاوه بر این، ۲ عنوان مقاله چاپ شده در مجلات علمی- پژوهشی داخلی مورد تشویق قرار گرفت.